

„Győri Ujság”

„Győri Ujság”

FELSŐ DUNÁNTÚL

gazdaság-politikai napilap.

Előfizetési árak:

havonként 2100 korona (forgalmi adóval).
Egyes szám ára: 4 oldalas lapé 300 kor.,
nagyobb terjedelmű 500 korona. Megjelenik (egyelőre) minden szombaton délután.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

Dr. Lurja Aladár

laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Győr, Baross-ut 30. — Telefon 329.

Hirdetések szabott árban, tarifa alapján, előre
fizetés mellett vétetnek fel.

Uj közgazdászok.

ria olvasgatjuk a magyar lapokat s látjuk, hogy a közgazdasági rovatnak mind nagyobb helyet juttatnak azokban; ha tapasztaljuk, hogy csaknem minden embert érdekel ma a tőzsde, a gazdasági élet ütőere, akkor meg kell állapítanunk: nagyot fordult a világ velünk, egészen új élet pezsdül körülöttünk.

Valamikor azon panaszkodtunk, hogy a magyar embernek csak a politikához van érzéke s nem is érdeklődik a közgazdasági élet szövevénye. És igazunk volt, amikor emiatt keseregtünk, mert igen sok magyar ember valóban elpolitizálta vagyonát.

Igazunk volt, amikor azt kívántuk: vajha a magyar embert is érdekelné a tőzsde, a kereskedelem, a nagyipar, vajha a gazdag embernek is felkölténé figyelmét egy új gyáralapítás, egy-egy külföldi fontos közgazdasági hír s nem mérülne ki érdeklődése a napi politika eseményeinek látogatásában.

Elértük, amit kívántunk. Ma már csaknem mindenki hátról olvassa az ujságot. Ma már a politikai eseményeknél sokkal jobban érdekli az embereket a közgazdasági rovat, sőt a politikával is a legtöbben csak azért foglalkoznak, hogy ennek is kihasználják közgazdasági előnyeit.

És mégsem örülhetünk ennek a nagy változásnak! Nem, mert a közgazdasági rovatok meg-növekedése, a pénz és iparélet felé fordult fokozott figyelem nem jelenti az egészséges közgazdasági érdeklődés felé való átfordulást. Nem azért olvassák a tőzsde-rovatot az emberek százezrei, mintha rájöttek volna, hogy sokkal gyümölcsözőbb dolog a gazdasági kérdésekkel való beható, komoly foglalkozás, mint a felszínes politizálás. Sajnos, ez a közgazdasági érdeklődés is végtelenül felszínes. Nincs komoly alapja, nincs komoly törekvése. Egyszerűen csak gibicelés ez egy

roppant nagy játékasztalnál. Az érdeklődés csak azt teszi: nyertünk-e?

Ez a gibicelés pedig rosszabb a nemtörődömségnél, mert megzavarja az emberek nyugalmát, pénzvagyókká, dologkerülőkké, könnyelműekké, sőt sokszor csalókká teszi az azelőtt szorgalmas, munkás, tisztességes embereket.

A lapok telve vannak szomorú hírekkel: Egy nagy bankár kétmilliárdos csődjét hirdetik, egy banktisztviselő két-százmillió sikkasztásáról írnak másutt s csak napihirt áldoznak az olyan mindennapi eseménynek, hogy negyedmilliárd valutát koboztak el valutaüzerektől.

Ez a közgazdasági érdeklődés rákfene, mert nem jelent több munkát, intenzivebb termelést... egyszerűen értékgyarapodást; hanem jelent könnyelműséget, pénzimádást, kapzsiságot... egyszerűen anyagi és főleg erkölcsi züllést.

Jegyzetek.

◆◆◆

Szüret ideje, vörös napfény, deres hajnal, ökönyála levegőben, must szaga a szőlőhegyek körül: itt a régi jó emlékek feltámasztó emlegelése. Békés őszök puska-durrogató, pohárcsengős szőlőszedése juttatnak eszünkbe, amikor a kocsmák ajtaján meglátjuk a krétával irt öröm hirt: „Must — Most” — és eszünkbe jutnak a régi must árak, amikor még mi is vehettünk magunknak egy kis gesztenyét és egy liter esipősbort a családnak. Most csak úgy távolból nézegetjük a kocsmák felírását és sóhajtok egyet, mert nem bírja a százakkal bajlódó havi büdzsénk azt, hogy két és félezer koronás édes vizet eresszünk le a torkunkon...

Politikai és irodalmi fórumokon a lehunytt szemű, örökre pihenni ment drága poétának, Ady Endrének neve és élete, írásai és elvei körül új harcok hullámai györsödtek fel azóta, hogy a költő öccse, Ady Lajos örökbecsű életrajza megjelent és székalkodva terjedt el a „ma

gyar ugaron”. Sok-sok keserű támadás, sárdobás és gáncs érte ezt a legnagyobb magyar mestert még életében és halála után és ha utóbbi időkben talán tisztábban és mintegy irodalomtörténeti magaslattól láttuk is koszoruzott fejét és a pro és kontra hadakozás viharai el is ültek egy időre, a most a testvércse kezéből érkezett könyv, a legelső kimerítő és objektív élet és jellemrajz újra követ dobott a csön-

des tó vizébe. Két világnézet szöges ellentéte vitáz megint: enyém volt, nem a tied... Holott — ha olvastuk az Ady Lajos életrajzot, akkor kiteljesedik bennünk Ady Endre arca — ez az istenadta nagy magyar zseni mindnyájunké volt, akik magyarnak érezzük magunkat. És mindnyájunk öbenné vagyunk, akik magyarul érezünk és élni akarunk. Ez a könyv és ahogy ezután látjuk Adyt: ez Ady apotheozisa...

Két Dunakonföderációs terv küzd egymással a belgrádi konferencián.

A békeszerződés alapján Csehszlovákia kívánna a magyar-csehszlovák gazdasági konföderáció megvalósítását. — Egy alsó-dunai gazdasági államközösség terve. — A belgrádi Dunakonferencián a vaskapu államközi szabályozásának kérdését is tárgyalják.

Budapesti, okt 20.

A Dunamenti államok gazdasági konföderációjának gondolata már a portorosei nemzetközi konferencián is felvetődött és azóta Középeurópa mind veszedelmesebbé váló gazdasági válsága következtében különösen az utóbbi időben lett sürgősen aktuálissá. Az utódállamok sajtójában minden nemzetközi gazdasági kérdéssel kapcsolatban felbukkan a konföderáció sürgetése, amit Csehszlovákiában és Ausztriában ép úgy propagálnak, mint Magyarországon, Jugoszláviában, Bulgáriában és Romániában. Ennek a nagyon érzett szükségnek lett eredménye az e hónapban Belgrádban megtartandó Dunakonferencia, aminek tárgyalása során a konföderációs tervek ügye is szóba kerül.

A tervek ilyenformán homlokterében vannak az általános európai politikának. Oka ennek az, hogy a keleti piacok felvevőképessége mind intenzivebb lesz és a középeurópai államok nyugat felé való törekvései a nyugati nagyhatalmak forszírozott többtermelésével illuziórussá váltak, nyugat felé elhelyeződni tehát nem tudnak, viszont a keleti piacok elérése elé Magyarországnak a kisántant, a kisántáninak Magyarország emelt akadályozó gátakat.

Nagyon fontos így, hogy a ki-egyenlítődés megtörténjék, hogy reális politika legyen irányítója a nagy államközi kérdés rendezésé-

nek, amelyről a Magyarországon kialakult véleményi a következőkben adjuk:

A Dunakonföderációban ma már a szorosán vett dunamenti államokon kívül elsősorban Németország majd Lengyelország is részt kíván venni. Hogy a terv kivitele sürgős lett, ennek az a magyarázata, hogy a balkanizált Középeurópa külön-külön nem képes megtalálni azt a kontaktust, amely szorosra kapcsolja az egyes államokat a világ-gazdasággal. Meg kell szünni mindegyik részről az eddig folytatott ellenséges határpolitikának, ami sok tekintetben okozója ennek a ma már katasztrófálissá lett általános világnak.

A konföderáció sürgősségének másik oka, hogy a középeurópai államok gazdasági orientációja kelet felé kényszerül, egyrészt, mert a nyugati nagyhatalmak teljesen ellátják a nyugati piacokat, viszont a keleti piacok felvevő képessége a török forradalom óta bekövetkezett keleti konszolidációval megnagyobbodott.

Csehszlovákia, mint e mai Dunamenti államok legnagyobb iparországa a békeszerződés alapján pozitív ajánlatot tett egy cseh-magyar-osztrák gazdasági államközösségre, amelyhez Jugoszlávia csatlakozását is kívánatosnak tartaná és amely gazdasági közösségnek az volna a legfontosabb célja, hogy részint a Balkánt, részint a tovább keletet fe-

dolgozott termékekkel lássa el. E terv szerint Magyarország csupán átmenesztő szerepet játszhatna, a miért a magyar kormány kijelentette, hogy csakis olyan konföderációban vehet részt, amelyen az összes csatlakozó államok a teljes egyenlőség alapján állanak.

A Dunakonföderáció tervével kapcsolatosan Romániában az a feltevés, hogy érdekeik nem parallelizálnak még egyelőre ilyen közös-séggel, de hajlandók azt a felvetett tervet, amely egy alsódunai konföderációról szól, a nagy konföderáció megalakulásának akadályozása ese-

tén megfontolás tárgyává tenni. E szerint Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária és Románia közös érdekeik alapján közös költségen szabályoznák a Dunai elsősorban a Vaskapunál, ami által lehetővé tennék, hogy partijáratu tengeri hajók egész Budapestig feljöhessenek. Magyarországra e terv fontos azért, hogy elvesztett Fiuméja helyett tengeri kijáratot találjon, amire Budapest lesz alkalmassá abban a pillanatban, ahogy a Vaskapu szabályozva van és ezzel ut nyílik a Fekete tengerre innen.

Részletfizetési kedvezmény a jövedelmi és vagyonadó befizetésére.

A kedvezmény havi 10 százalék adópótlékba kerül.

Az 1922. évre, valamint a folyó év első háromnegyedére eső jövedelmi és vagyonadót a törvény szerint október hó végéig, a folyó év negyedik negyedére eső adót pedig január 1-ig kell befizetni.

Előre látható volt, hogy a két évi adót amely az öt, illetve huszszoros szorzószámmal felemelve még a kis existenciáknál is százezrekre megy, nem fogják tudni a kitűzött határidőn belül megfizetni. A jövedelmi és vagyonadóról szóló törvény nem gondolt ezen lehetőségekre és szükségességében annyira ment, hogy elfeledkezett még arról a kedvezményről is, amit a közadók kezeléséről szóló törvény részletfizetési, illetve fizetési halasztás címen engedélyezett az adózó feleknek.

A törvény ezen mulasztását igyekszik most a pénzügyminiszter kipótolni a pénzügyigazgatóságokhoz intézett körrendeletében, figyelmeztetve azokat, hogy a folyó évi adóra a pénzügyigazgatóságok méltánylást érdemlő esetekben részletfizetési kedvezményt, illetőleg fizetési halasztást engedélyezhetnek, azonban legfeljebb egy évre terjedően.

Rendkívüli esetekben a pénzügyminiszter hosszabb időre terjedő

részletfizetési kedvezményt vagy halasztást is adhat. Az adózók kérelmeiket szóbeli vagy írásbeli uton terjeszthetik elő a pénzügyigazgatóságnál, ahol arra nézve is figyelmeztetve lesznek, hogy a részletfizetési kedvezmény vagy fizetési halasztás engedélyezése esetén is meg kell fizetni a késedelmi kamatot és a havi tíz százalékos adópótléket.

A miniszteri körrendelet intézkedik azon esetek elbírálásáról is, a midőn az adózó felek hibáján kívül a pénzügyigazgatósági eljárás késélmé miatt kellene a jövedelmi vagyonadó többszörösét megfizetni.

A körrendelet utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy mindazon esetekben, midőn az adó másodfoku felemeléséről az adózó fél folyó évi május 15-ike előtt nem szerzhetett tudomást, a f. évi június hó 30-ig eszközölt befizetéseket az elsőfokon megállapított adók összegével kell összehasonlítani és a felek kérelmére már előírt adókat így megfelelően helyesbiteni kell, de csak akkor, ha a f. évi június hó 30-ig teljesített befizetések az elsőfokon kivetett adó másfélszeres összegét elérik.

Jövő évben is megmarad a valorizált adó.

Az adóketésekkel forradalmakkal és a bolsevizmus alatt fennmaradt restanciák miatt két évvel később a pénzügyi hatóságok. Így például az 1920-ra esedékes jövedelmi vagyonadót 1922-ben kellett befizetni. Azzal a lépéssel, hogy a valorizált és 1922-23. évekre esedékes jövedelem vagyonadót az év utolsó napjáig teljesen be kell fizetni, elérték a pénzügyi hatóságok az adófizetések rendes módszeréhez. Ezzel együtt felmerült a jövő évi adófizetések rendezésének terve. Illetékes helyen erről a következőket mondták:

— A pénzügyminiszterium azt akarja, hogy minden adó ezentúl abban az évben kerüljön fizetésre, amelyben esedékes. Ez most megtörtént a valorizált jövedelem, vagyonadóval, amelynél a forradalom, illetőleg a kommunizmus után két évi késedelmi következett be. A békében nem volt jövedelem, vagyonadó, a háboruban 1916-ban

léptették életbe. Arra az állam mai pénzügyi helyzetében gondolni sem lehet, hogy ezt az adót megszüntessék, a valorizálással azonban lényegesen egyszerűsítették. A következő évi adófizetésnél úgy akar intézkedni a pénzügyminiszter, mint az idén, legfeljebb a szorzószám változik meg. Ha a korona szilárd marad, a szorzószám nem változik, ellenkező esetben leszállítják, vagy emelik.

— A háború előtt az adókat negyedévi részletekben, a negyedik meghaladó hónap 15. napjáig lehetett adót fizetni pótlék nélkül. Most kitűzött határidőre, teljes összegében történik a fizetés. A késedelem után azonban tízszázalékos pótlék jár havonként. A miniszter gondol arra, hogy lassankint visszaállítja az adó befizetések békebeli módszerét, ez azonban csak akkor történhetik meg, ha pénzügyviszonyaink minden vonalon rendeződnek.

Visszaélés a pótkávéval.

A földművelésügyi miniszter a napokban a győri vegyvizsgáló állomásnak a következő rendeletet küldte:

Hozzám érkezett jelentések szerint a közforgalomban számos oly pótkávékészítmény található, amelyek a kávéfélék előállításának és forgalmának szabályozásáról szóló 2655V/1922. F. M. számú rendelet jelzésére vonatkozó határozmányainak nem felel meg.

Felhívom ennél fogva a Címet, hogy a 26000—1909. F. M. számú rendelet alapján végzendő ellenőrző szemléi alkalmából a forgalomban levő pótkávékat kísérje figyelemmel, vegyen belőlük hivatalos mintákat s amennyiben a jelzés, avagy összetétel tekintetében nem felelnének meg a törvényes követelményeknek, a forgalomba hozó ellen az illetékes hatóságnál éljen feljelentéssel. A rendelet kibocsátására az adott

okot, hogy egyes belföldi, sőt külföldi cégek is olyan pótkávéhozottak forgalomba, amelyek nem az előírt anyagokból készültek, ha volt is azokban cikória, de nagyrésztben értéktelen, sőt káros anyagokból készültek. Ezért el is rendelte a miniszter, hogy a pótkávék csomagolására reá kell nyomtatni, hogy a pótkávé milyen anyagból készült. Ezt azonban a gyárosok nagy része nem teljesíti s így igen sok silány, értéktelen gyártmány kerül a kereskedőkhöz s a fogyasztókhoz. Illetékes kereskedelmi körök tehát felhívták a kereskedőket és figyelmeztették a fogyasztókat is, mindig nézzék meg, vajjon rajta van-e a csomagoláson, hogy milyen anyagból készült a pótkávé s ha ez nincs rajta, ne fogadják el azt sem, amelyen a pótkávé vegyi elemzése rajta van, de ezekből kiűnik, hogy drága pénzükért silány adagot akarnak adni.

Belvárosban műhelynek, raktárnak alkalmas helyiséggel

villannyal felszerelve, rentabilis vállalkozáshoz társulnék, esetleg a helyiséget átadnám.

Érdeklődők adják le címüket a lap kiadójába „Azonnal átvethető” jellegére.

Győri Tüzelő- és Építőanyagkereskedés

Telefon 686.

Baross-ut 38.

Raktáron tartunk: **elsőrendű falitéglát, la hornyolt cserepet.** Szobafütesre: **kitűnő porosz szénre, tatabi tojásbriketere**

nagyban, kicsinybeni megrendeléseket elfogadunk. — Ajánlunk továbbá:

la. száraz, kemény hasáb tűzifát

waggontételekben, tüzelőfát gazdasági cselédség részére, elsőrendű kemény tűzifát kicsinyben felaprítva. — Építési anyagokat:

la. MÁK portland cementet,

la. felsőgallai meszet,

falkövet, kavicsot stb.

nagyban és kicsinyben.

Korszakot alkotó új felfedezéssel

gyarapodott az amerikai növényvilág és amerikai növényóljából gyártott világhírű

Harry

pipőpaszta nagyszerű minősége.

Magyarországon már mindenütt forgalomban van.

Minden jobb üzletben kapható!

Figyelem! Csak az a valódi, amely dobozon a **HARRY** szó rajta van.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás!

SARKADI RUDOLF

kézmű áruháza, Budapest, IV., Fővám-tér 3.

(Csarnokkal szemben)
(Központi vásár.)

Kelgyevásznak és sílónok méterje	K 8000.—
Szövetek méterje	K 17000.—
Barchetek méterje	K 11000.—
Mosóceig méterje	K 9000.—
Zefirek méterje	K 9000.—
Fejkendők darabja	K 6000.—
Gyapju horgolt kendők darabja	K 30000.—
Menyasszonyi- és vőlegényi kelengyék, órlási nagy választékban.	
Postai szállítással utánváltással a pénz felének előzetes beküldése ellenében.	

Hölgyek figyelmébe!

Mielőtt

uj kalapot vesz

vagy alakított, okvetlenül tekintse meg

Fischbein kalapmodelljeit.

Győr, Árpád-ut 28. szám.

Kirákat: Baross-ut 33. szám.

Az anyakönyvi hivatalból.

Halálozások. Baranyai Károlyné 59 éves, Wennesz Jenő ut 51., szív izomellajulás. — Rigó János 75 éves, Kóny, arcrák. — Boszi Mihályné 76 éves, Kisfaludy ucca 11., rosszindulatú daganat. — Bódók Endréné 25 éves, Lomb ucca 10., tüdőgümőkór. — özv. Dosztál Györgyné 83 éves, Bana, aggaszály. — özv. Giczi Jánosné 75 éves, Wennesz Jenő ut 16., ütőérelmeszesedés. — özv. Dömötör Ferencné 66 éves, Kohn ut 9., gyomorrák. — Kőszegi Irén 1 hónapos, Bercsényi liget 123., veleszületett gyengeség. — Elnieder Jánosné 65 éves, Bálint Mihály ucca 145., agyhüvés. — Hegedűs Ilona 15 napos, Kálvária ucca 24., veleszületett gyengeség. — Rensperger Pál 62 éves, Kossuth ucca 51., gyomorrák. — Németh Antal 7 hónapos, Liget ucca 36., tüdőlob. — Illés Kálmán 4 napos, Kossuth ucca 48., veleszületett gyengeség. — Fazekas Mária 15 napos, Magyaróvár, hurutos tüdőlob. — Schiffner Zsuzsanna 94 éves, Wesselényi ucca 3., aggkór. — Barna Gusztav 4 hónapos, Dunaszer 12., tüdővész. — Kadár József 21 éves, Tóváros, lőtt seb a fején. — Pintér János 1 hónapos, Wennesz Jenő ut 32., genyvertütség.

Házasulandók. Simon András és Mészáros Marcella, Szendi János és Battyányi Katalin, Szilágyi Ferenc és Szabó Mária, Friem József és Braun Olga, Schánel János és Kozma Erzsébet, Hábán Nándor és Guttmann Aranka, Szekendy László és Ráner Ilona, Mujtar Gyula és Dömötör Ilona

Házasságot kötöttek. Csonka Ferenc és Németh Erzsébet, tanuk Berger József, Takács József. — Szilva Dezső és Zalka Terézia, tanuk Németh Flórián, Solczki Já-

nos. — Ihász György és Nagy Erzsébet, tanuk Nagy Károly, Ihász Antal. — Bornemissza Károly Aladár és csanaki Jerfy Zsuzsanna, tanuk dr. Bornemissza Béla, Stringovits Sándor. — Vitéz Ujhegyi Sándor Béla és csanaki Jerfy Magdolna tanuk Kappel György, csanaki Jerfy

Sándor. — ifj. Vojacek Ferenc és Kertész Emma, tanuk Lelöczky Gyula, Leitner István. — Seifert Ferenc és Mlezoch Margit Veronika, tanuk Metzker József, Weszely Pál.

Anyakönyvi statisztika. Az elmúlt hétben Győrött 13 fiu és 12 leánygyermek születet.

Biztosítva a vásári kereskedők és iparosok szabad mozgása.

Legutóbbi időben egyes hatóságok akadályokat gördítettek az iparigazolvánnyal, avagy vásárlási engedéllyel bíró iparosok és kereskedők szabad mozgása elé. E tekintetben az a jogszokás alakult ki, hogy egyes helyeken megtiltották a vidéki kereskedők bevásárlását azzal az indokkal, hogy azok üzleti versenyérlőságos mód felveri az árakat.

A vidéki piacok és városok kölcsönös felkeresése azonban igen fontos kereskedelmi tevékenység, különösen a mai időkben, amikor is a kereskedelem oly szűkre szabott

korlátok között mozog. E kölcsönös kereskedelmi érintkezés kibővítését célozza most a miniszteri rendelet, amely most érkezett le a vidéki rendőrhatalóságokhoz. A rendelet értelmében a rendőrségnek kötelessége elősegíteni az iparigazolvánnyal rendelkező kereskedők szabad mozgását, minden vármegyében, minden vásáron.

A miniszteri leirat, amely a vásári kereskedők és iparosok régi szerelmét orvosolja, nagy megnyugvást keltett az iparostársadalom körében.

Milyen lesz az önálló magyar jegybank?

A felállítandó magyar jegybank sorsa szorosan összefügg a külföldi kölcsönrel. Ebben a kérdésben Budapestben olyan személyiséggel volt alkalmunk beszélgetést folytatni, aki a pénzügyek minden részletébe be van avatva. Informátorunk a következőket mondta:

— Az önálló magyar jegybank az államtól teljesen független alakulás lesz. Az új intézet átveszi a forgalomban levő államjegyeket és bankjegyeket bocsát ki megfelelő arany-

fedezet mellett. A bankjegy kibocsátása üzleti alapon fog történni, mint annak idején a régi Osztrák-Magyar Banknál. Az állam a jegybanktól hitelt semmiesetre sem kap. — Elsősorban stabilizálni kell a koronát, mert a folyvást eső korona megbonthatná a jegybankot. Az alapítókat illetőleg az volt a felfogása a külföldi szakértőknek ez év tavaszán, hogy 70 millió aranykorona alapítókével induljon meg a jegybank.

PEISSNER GYÖRGY

villamossági és műszaki vállalata

Győr, Király-u. 17.

Telefon 833.

Telefon 833.

Csillárok, égők és szerelési anyagok nagy raktára.

Brillians, platina gyöngy, arany, ezüst, antik tárgy, régi arany és ezüstpénz **beváltás,** a legmagasabb napi árban **Rössler,** Budapest, IX., Üllői ut 3. Calvin tér mellett.

ISZER BANK.

Központ: IX., Lónyai-u 2. Tel. J. 92-92.

Fiókok: Ujpest, Árpád-u. 46. Tel. 44-07.

Győr, Arany J.-u 14.

Telefon 5-46.

Mindennemű tőzsdei megbízások legelőnyösebb (középfolyam) lebonyolítása ugy a budapesti, valamint a külföldi tőzsdéken.

Lombard (kosztpénz) hitelek nyújtása és legelőnyösebb (a mindenkori budapesti piacon jegyzett érték szerinti) vétele értékpapir fedezet ellenében.

Közvetlen tőzsdei hírszolgálat.

Meinl

csokoládé

kakaó

és praliné

elsőrendű és olcsó.

Kereskedők! Gyapjufonalak és műselymek minden minőségben és színben, kézmunkasablonok, nagy választékban. Nagyban és kicsinyben legolcsóbb árban kaphatók: **Bornstein Globus** közlmunkaház, Budapest, VIII. Baross-utca 80.

Ekszereit mielőtt értékesítené, saját érdekében nézze meg a kirakatban levő napi árakat. Mindenféle ékszereket óriási árban veszünk **Gellért Testvérek** Budapest, VI., Eötvös utca 6.

Vagyonát a tüzbiztosító társaság által,

egészségét a

Hunyadi János

keserűvíz használata által biztosítja.

Minden háznál kéznél tartandó.

Nagybanl árakat számíttunk, ha kicsinyben vásárol is. **Kemény és Flachmann Budapest, Rákóczi-ut 80.** Keleti pályaudvar közelében. **Kézmű és dívtáruk,** zellerek, kanavásznak, kartonok, flanelok, lérli- és női szövetek stb. — Vászón- és sifon-árak nagy raktára.

KÉVE

Mezőgazdasági Hitelintézet

és Iparfejlesztési R.-T.

Budapest, V., Nádor-u. 20.

Elfogad megbízásokat **terményértékesítésre** minden mennyiségben. **Mezőgazdasági hitelt nyújt** kedvező feltételekkel. **Mezőgazdasági többtermelés és iparfejlesztés.**

nye, hogy a burgonya hirtelen 50-60 százalékkal megrágult. Ehhez járult azután az is, hogy ugyanezen időben vásárolták meg a köztisztviselők burgonyáját is. Most azután megakadt a burgonyakivitel, mert Ausztriában olcsóbb a burgonya, mint itti és így az exportőrök ráfizetnek a kivitelre. Így azután remélhető, hogy olcsóbb lesz a burgonya — vagy legalább is nem lesz még drágább.

— **Az idei hangversenyszezon** hétfőn este kedvező auspiciumok mellett indult — főleg ami a zenei értéket illeti, — mert látogatottság dolgában erősen rácsafolt a győri publikum magasfoku zene-kultiválására. Végeredményben azonban azok jártak rosszul, akik otthon maradtak, mert akik ott voltak, azoknak kellemes meglepetésben volt részük. A meglepetést a novicius női quartett szolgáltatta (Bárány-Szerémi-Ulbrick-Zipernovszky) a melynek tagjaiban főleg a primás kisasszony és cellistánokban minden oly kvalitás megvan, amely rövid idő alatt a kamarazene legelsőrangú művelőivé avathatja őket. Előbbinek szép meleg tónusa, ha kissé még megerősödik, utóbbinak pedig még kissé túlerős játéka ha lefinomul, a egigazibb gyönyörűséget fogják okozni minden kamarazenéért rajongónak. Legkiforrottabban és legszébben a Haydn D-dur quartettjét interpretálták, ennek is főleg a közepső tételét, amellyel valóságos áhítatba és alomvilágba ringattak bennünket. Hegyi Emánuel, zeneakadémiánk kiváló professora előkelő, nemes előadásával és a technikanak páratlan virtuozitásával bilincselte le a közönséget. Valámeny nyi darabja után zajosan ünnepeleltek a mester nem fukarkodott a ráadásokkal. Az est harmadik közreműködője Bleyer Lili hárfaművész volt, aki mesterrőnek bizonyult ezen a kellemes, mythologikus hangszereken. Kár, hogy egy — bár szép, de a keretbe nem illő — cabaréchansonnal, amelyet ráadásul énekelt el saját maga által kísért zongorán, a program komolysá-

gán és nivóján egy kis laesiót ejtett, amit azonban nem akadályozta meg a lelkes közönséget a sokoldalú művészönneplésében.

— **Huszonnyolcezer leí egy liter véért.** Balaton Mihály timármesteren Nagyváradon erős orrvérzés vett erőt, amely napokig tartott és az orvosok véleménye szerint a nagy vérvesztés folytán csak vérátömlesztéssel lehetett a timármester életét megmenteni. Akadt is egy ember, Fekete Demeter timársegéd

személyében, aki a műtéthez szükséges egy liter vért 28000 leért hajlandónak mutatkozott rendelkezésre bocsájani. Balaton azonban az összeget tulságosan borsosnak találta egy liter véért és annak megadásán soká töprengett. Mikor végre hozzájárult Fekete követeléséhez, végre is hajtották az orvosok a műtetet, de az már későnek bizonyult, a timármester kevéssel a műtet után meghalt. Segédje pedig egy liter vérral megfogyatkozva

vette fel az írásban kikötött huszonnyolcezer leit.

— **Már az elemisták is sztrájkolnak.** Még a mai furcsa világban is szokatlanul hangzik az a sztrájk, amelyről egyik szombathelyi lapírsunk ír: Egyik szombathelyi elemi iskola második osztályu tanulói sztrájkba léptek, nincsenek megelégedve új tanítónőjükkel, aki teljesen új módszer szerint akarja őket tanítani. A nyolcéves férfiak ezért elhatározták, hogy mindaddig nem járnak iskolába, míg az igazgatóság megfelelő tanerőt nem bocsát rendelkezésükre. A sztrájknak azonban a nádpálca hamarosan véget vetett.

— **Szeged város pörül a győri vagónyárat.** Szeged városa még a múlt év májusában új motoros fecskendőt rendelt tűzoltósága részére a *győri vagónyárban*. A megállapodás értelmében a gyárnak most kellett volna szállítani a fecskendőt, melynek ünnepies fogadására a szegedi tűzoltóság nagy előkészületeket tett. A motoros fecskendő helyett azonban meglepetészerűen csak levél érkezett a gyártól, hogy csak abban az esetben hajlandó a fecskendő kiadására, ha a város a másfél év előtt kialakított 990.000 koronára még 21 milliót ráfizet. Megjegyzi a gyár, hogy hasonló típusu motorfecskendő most 80 millió koronába kerülne és a feltételek teljesítése esetén is 60 milliót takarít meg a város. Szeged város tanácsa azonban arra az álláspontira helyezkedett, hogy sokkal jobb a városra, ha effektív 21 milliót takarít meg, elméleti 60 millió helyett és elhatározta, hogy *bepörli a győri vagónyárat*.

— **Orvosi hír.** Dr. Rapoch György bel és külföldi klinikákon végzett tanulmányai után bőrgyógyászati és urológiai rendelését Győrött, Vilmos császár ut és Teleki ucca sarok (Hilbert ház) megkezdte.

— **A legolcsóbb és legszebb könyv a Színházi Élet** e heti száma. Kétszínben pompázó címlapjaival és száz oldalnyi terjedelmével, az újságírás és a nyomdatechnika remekműve. Tartalmilag az e

Nagy kincs a zongora.

A legújabb lúz a zongora jegyében észlelhető. Emberek, akiknek még a béke boldog éveiből van meg a 6—800 koronás zongorájuk, most ezt a régi hangszert 8—10 sőt 15 millióért adják el és az így szerzett pénzen a tőzsdére sietnek játszani, vagy pedig a zongora árát kosztba adják. Ha pedig minden áron zongora kell a lakásba, a koszt-pénzből szívesen megfizetik a havi 60—80000 koroná zongora bérösszeget, mert hiszen a koszt-pénz eunek tizszeresét kamatoztatja.

A legkedveltebb zongoragyártmány még ma is a Bösendorfer, meg az Ehrbahr. Egy egy zongora árát meghaladja a 30 milliót. Angol mechanikájú zongora 40 millióba is belekerül, egy amerikai Steinway zongora ára pedig meghaladja ma már a 60 milliót. A zongoragyárosok panaszkodnak, hogy a bérösszegek jóformán az üzleti rezsiköltséget sem fedezik. A közönség érdeklődése a zongorák iránt legfeljebb a bérpiacig terjed. Békeidőben a havi bérösszeg rendszerint 8—20 korona volt, ma havonta a gyártmány kvalitásához mérten 40—100.000 koronát fizetnek. A bérösszeg kulcsa rendszerint a zongora árának 2 százaléka.

A magánosok valóságos sportot űznek a zongora-eladásokból. Ugy módon megszabadulnak a teljesen értéktelen gyártmányoktól, nem fizetik a horribilis adókat és egyéb költségekük nincs, mint az ügynökök di-

jazása, akik felhajják a vásárlókat. Egész sereg ember rendszeres üzletet folytat a zongora eladásokkal. Magánlakásokban helyezik el a zongorát, úgy, hogy a gyanuttan vásárló azt hiszi, hogy privát lakásban van, pedig az illető, mihelyt az egyik zongorát eladta, már hozatja a rak tárból a másikat és így hetenkint tud ad egy-két zongorán. A zongorákra a kormány szigorú behozatali tilalmat rendelt el, azonkívül a nyersanyagok, a nemez, elefántcsont, rézhuzalok és hurok ára ma oly magas, hogy Budapesten egy egy zongora előállítására a svájci paritást is meghaladja.

Az a zongora, amelyet békében 700 koronáért adtak el, ma körülbelül 14 millióba kerül. Egy békebeli bécsi mechanikájú zongora, a melynek a háború előtt 1000 korona volt az ára, ma jóval több 20 milliónál. Az angol gyártmányu zongorák 30 milliónál kezdődnek, de természetesen ezekre alig van vevő.

Csak a bérzongorákat keresik a fővárosban, főként bárók és mulató helyek, melyek a negyedmillió koronát is megfizetik havonta bérösszegül. A zongorakereskedők panaszkodnak, mert nekik jóideje nem megy már az üzletük. Egyedül a kosztzongoráügy virul. Ebből élnek ma családok tucatjai és egy-egy ilyen békében potom áron vásárolt zongorákból keletkeznek az újabb sokmillióos vagyonok, vagy megveszendőbe a régi polgári ház utolsó disze-

Alapítottatott
1860. évben.

Stern József RT.

Budapest, IV.,
Calvin-tér 1. sz.

Kizárólag első-
rendű minőség-
ben a legelő-
nyösebb áron.

**Női- és férfi ruhaszövetek.
Női-, férfi- és gyermekfehér-
neműek.
Vászon- és mosóárak.**

Maradékok
rendkívüli
olcsó áron
kaphatók.

neti Színházi Élet szinte rekordot teremtet. Rengeteg képpel számolt be a Blaha Lujza színház sikeréről, a Rózsalyról, közli József Ferenc főherceg és menyasszonya Anna szász királyi hercegnő eljegyzési képét, a Színházi Élet szerkesztőjének Incze Sándornak illusztrált cikkét a Kisasszony férje amerikai premiéréről, riportot ad arról, hogy kinek mi a papája, patience tanfolyamot nyit. A mozivárat külön szenzáció. Valamennyi európai újságot megelőzve először hoz fényképeket az amerikai Ferenc József filméről. A tőzsde, divat, zene, sportmelléklete is csupa érdekesség. A hatalmas album ára még mindig csak 800 korona. negyedévi előfizetés 8000 K. Kiadóhivatal Erzsébetkört 29.

— Az új tarifaemelés a Máv-nál. Köztudott dolog, hogy a Máv legközelebb újra főlemeli a taritást úgy a személy- mint a teherforgalomban. A terv szerint a díjtételek emelésének minimuma 10, maximuma pedig százszázalékos lenne. Nevezetesen tíz százalékkal drágulna a podgyász és expreszáruforgalom, különösen nagyértékű árucikkek, a darabárak, a terjedelmes árucikkek, a szarvasmarha, sertés és baromfi fuvarköltsege. Tizenöt százalékkal drágulna a gyűjtő díjszabási osztályba tartozó áruk tarifája, a II osztályba tartozó cikkek (például: hus, ásványvíz, petroleum) díjtétele, husz százalékkal a lovak szállítási díja. Harminc százalékkal drágulna a gabonn és liszt, 40 százalékkal a külföldi szén, továbbá az A) osztály (például gyümölcs, vas, acél, gáma, gépek) díjtétele, 50 százalékkal pedig a hazai barnaszén és lignit szállítása. A külföldi barnaszén és a B) osztály (például cement, mész,

geszka, széna, szalma) fuvardíjemelesét 60 százalékkal tervezik, míg 70 százalékkal a C) osztály (cukorrépa, tűzifa, gömbfa), 80 százalékkal az I. kivételes (például burgonya, friss főzelék, tégl) osztályba tartozó cikkek fuvarköltseget. 100 százalékos tarifaemelés van kilátásba helyezve a sóra és a II. kivételes osztályba tartozó árukra, amelyek között a kövek, a tőzeg és a trágyafélék vannak besorozva. A személynaszállítás díja egységesen 30 százalékkal drágul.

— A Meinel-cég összes fióküzleteiben naponta frissen és legolcsóbb áron kaphatók: pörkölt és nyerskávé, indiai és kínai teakeverékek, kakaó, malinkakaó, rizs, Meinel féle pótlék, tügekávé, legfinomabb étolaj, rum, kognak, likőr, legfinomabb főző és csemegecsokoládé, praliné stb. Győr, Baross utca és Király ucca sarok.

— Százmillió koronát, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Rendeljen levelezőlapon nov. 15-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktervet azonnal küld Benkő Bank Részv. Társ. Budapest VI. Andrassy ut 60.

— Ingyen utazhat Budapestre, annyit megtakarít, ha vászon, szövet-, menyasszonyi-, kelengye- és egyéb rőfősáru bevásárlásánál felkeresi Sarkadi Rudolf kézműruházai (IV., Sövám-tér 3.) Felhívjuk egyébként olvasóink figyelmét a cég, mai számunkban megjelent hirdetésére.

Színház. Mozi.

◆◆◆◆

Színházi műsor.

Vasárnap délután olcsó helyárral *A postás fiu és huga* énekes bohózat Kálmán Mancsi és Cseh Ivánnal a címszerepben.

Este harmadszor *Asszonyok boldogja* operette újdonság.

Hétfőn másodsor Csáky Paula felléptével *Az új rokon*, Csathó Kálmán ötletes nagysikerű vígjáték.

Kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap este *Marinka, a táncosnő*, Jan Gilbert világhírű operetteje, mely a „Fővárosi operette színház”-nak több mint egy fél éven át a legvonzóbb műsor-darabja volt s több mint 200 előadást ért meg egymásután, kerül bemutatóra pazar fényes kiállítással, Bánffy Annie, Kálmán Mancsi, Sugár László, Körössy Zoltán, Dorner Jenő, Cseh Iván, Pataky Miklós és Nagy Feri főszereplőkkel. Az összes új táncokat Körössy Zoltán, a közkedvelt táncos komikus tanította be, a ki Chaplin utánzatával lepi meg a közönséget.

„APOLLO” mozgófényképszínház.

Heti műsor:

Szombaton 5, 7 és 9 órakor, vasárnap negyed 3, 5, 7 és negyed 10 órakor:

A képek csatája. II. rész.

Kalandor és vadállatfilm.

Vasárnap új műsor.

Bőröndök, bőrdíszművek, bőr- és antilopövek, iskolatáskák nagy választékban

Krausz

bőrdíszműkészítőnél
Baross-ut 20. sz.

27. sz. Körrendelet!

Hungária cipőüzlet

Győr.

Utasítjuk, hogy a raktárán levő cipők árát e hó 10-től nagy forgalom elérése céljából

20%-al

szállítsa le!!!

Hungária
központ
BUDAPEST.

Mű- és Régiségáruház

Kazinczy-ucca II. szám.

Olajfestmények

Rézkarok

Régiségek

Iparművészeti tárgyak

Kézimunkák

Arany, ezüsthagyak

Szőnyegek

eladása, vétele, bizományban való elfogadása értékesítésre.

Ócskavasat,
vörös és sárgaréz,
ólmot és horganyt
legmagasabb napi árban vesz
Kosztelitz Vilmos
Győr, Arany János-utca 16. szám

Legujabb divat és
legolcsóbb árak
Tibortz Sándor
uri és női angol és francia szabó
Győr, Rakóczi Ferenc-ut. 37.
Átalakításokat is elvállalok.

ÁRJELEGYÉK.

Kiadja az Árvizsgáló Bizottság tudomásával a győri fűszerkereskedők és kiskereskedők egyesülete.

Cukor:

Cukor k. cka	1 kg	7120
Cukor süveg	"	6000
Cukor törött	"	6000
Cukor nyers	"	—
Cukor rízalv	"	6880
Cukorpótló (sacharin) 30) drb.	100 ..	3050
	25 ..	1520
	"	400

Kávé:

Zöldkávét Maragogyp	1 kg	3000
Quatemala	"	32000
Sántos kávé	"	28000
Rio kávé	"	24000
Pörkölt kávé 000	"	32000
" 00	"	28000
" 0	"	26000

Pótkávé:

Franck	1 kg	7200
Enrílo	"	7200
Uha	"	614
Orient	"	5800
Juno	"	4200
Szlt	"	5000
Maláta kávé	"	4800
Kneipp kávé	"	4800
Hadi kávé	"	3200
Édesített pótkávé	"	6600
Füge kávé	"	720
Fügekávé Schmidt	"	7600

Tea:

Souchong tea	1 dg	420
Ceylon tea	"	560
Orange pecco	"	700
Darjeeling	"	800
Teáskanna, teák eredeti árlap szerint	"	—

Csokoládé, Cakao és Cukorka:

Cacao legfinomabb	1 dk	220
Csokoládé Agyu	1/2 kg	5600
" Hasztartási	"	5000
" Küfferle	"	4400
" Suchard	"	—
" I szelet	"	650
T.ított selyem cukorka	1 dg	180
Souperlor cukorka	"	160
Dragée	"	150
Burgonya cukor	"	40
Candi cukor	"	80
Piskóta	1/2-os doboz	3700
Piskóta	1 do	120
Kétszerstült	1 csig	2100

Liszt, hüvelyes és termény:

Liszt napi áron, az árvizsgáló bizottság által engedélyezett haszon felszámításával	—	—
Zsemlemorzsa	3000	—
Kétszerstült morzsa	3600	—
Rizs japon	1 kg	5200
" patna	"	4800
" fényes	"	4000

Rizs burma	3500
" tömésék	2800
Bab	1700
Borsó feles	—
Borsó evész	—
Lencse 000	4200
Lencse 0	3200
Árpakása finom	1 kg 2800
" goromba	1900
Köles kása	—
Mák	4000
Dió	4000
Dióbél	1 kg 14000
Tarhonya	4000
Levestészta	4600
Macaroni	800
Mandola	—
Mogyoró	—
Mez	8000
Aszalt szilva	90 es 110 es
Makól hagyma száraz	350

Fűszerek:

Bors	1 dg	220
Sz. glibors	"	200
Fahéj	"	220
Szegfűszeg	"	700
Vanília	1 rud	1000—2000
Szerencsendió	"	—
Szerencsendióvirág	1 dg	800
Anis	"	100
Kömény	"	250
Édeskömény	"	200
Zergefűmag	"	80
Mustármag	"	80
Majoránna	"	80
Babérlevél	"	60
Penyőmag	"	20
Sáfrán	1 gramm	600
Paprika, csemege	1 dg.	320
" félédes	"	280
" rózsza	"	200
Gyömbér	"	320
Fehérbors	"	450

Cipőkrém:

Benes	2	3	5	6a
	490	730	1720	1600
Benes terp.	2	3	5	6a
pótlós	620	1020	2460	—
Pyram	1	2	3	4
terpent.	1150	1620	2400	3600
Schmoll	0	1	2	3
	1150	1620	3400	—
Pénymáz	—	—	1 kg.	5600
Rörzsir	—	—	—	6000
Bőrvasella	—	—	—	8000

Háztartási cikkek:

Sidol	1	2	3	4
	3600	—	2000	1050
Pirol	1	2	3	4
	3400	—	1900	1000

Feminol	—
Só papírral	1 kg. 1100
Szóda	1300
Gyufa	1 doboz 150
Lugkó 128°	1 kg. 4500
Lugkó 100°	4000
Keményítő buza	5600
Keményítő rizs	8000
Kéklő lapos	900
" diana üveg	4-0
Korona	1500
Borax	90
Lessiré Phö lx mosópor	800
Asszon d cséret	800
Gye tyá "Flóra"	1 csig 10000
" la	1 kg 16000
" la	8800
Dörzsvászon	1 iv 750
Dörzspapír	150
Pergamentpapír	550
Befőzőzsineg	25 gr 600
Ecei 6% os	900
Osiker sütőpor	450
Belföldi	300
Vanillásucor	200
Millós légyapapír	30
Szappan la	8800
Érolaj	10000
Petroleum	1 lit. 1900
Repceolaj	7200
Borkósav 1 deka	800
Sodabicarbona 1 deka	50
Vaspor 1 darab	70
Vaspor nagyobb	120
Diana, kicsi	3300
Diana, közép	5700
Egetőolaj	7200
Gepolaj	1 kg 3000
Denaturált szesz	1 lit. 4800
Szletrom	1 dkg 68
Saamlaksó	1 dkg. 65

Konzervek:

Barackliz	1 kg	12000
Vegyesiz	"	8000
Szilvaliz	"	7200
Málnaszörp	"	9000
Szardíni	"	6400
Szardellagyűrű	"	—
Oroszhal	470	—
Oroszhal	—	—
Hering	—	—
Mustár	nyolcad 2500, negyed 320	—

Vegyesáru:

Szappanegykér	1 kg	2400
Gummirabikum	1 dg	200
Fagyalék	"	560
Eny	"	100
Timsó	"	30
Keserűsó	1 kg	600
Silkipor	"	800
Kor-sik nöca	"	2800

R. Na	4100	
Rézgálic	4200	
Pirnisz	1 dg 140	
S-urok 1/2 ad	1 doboz 200	
Gyanta	1 kg. 4800	
Pehérszurok	"	4000
Énlap	"	3600
Kénvirág	"	2800
Paszén	"	750
Tüzifa	"	176

Ásványvíz:

Terenc József keserűvíz	1/10 lit.	1300
Hunyadi János	"	1200
Igmándi	"	1200
Budai keserűvíz	1/10	750
Mohai Agnes	1 1/2	1000
"	1	950
"	1	750
"	1 1/2	350
Kristályvíz	1 1/2	850
"	1	—
"	1 1/2	540

Szeszesitalok:

Rum kimérve 40°	8000
Gyümölcspalinka 40°	8500
Cognac 40°	12000
Cognac legelsőrendű	10—25000
"	6—12000
"	4—8000
"	2—4000

Hentesáru és sajtok:

Téliszalámi la. rudban	1 kg.	32000
" felszerelve	"	—
Ideál szalámi sertéshussal	"	28000
Sonka szalámi	"	24000
Debreceni szalonna	"	18000
Debreceni kolbász	"	20000
Sertézsír	"	—
Emmenthali sajt	"	20000
Grói sajt	"	—
Ovári sajt	"	13000
Ilmitzi	"	13000
Rappista	"	13000
Rokfort	"	16000
Juhturó	"	—
Tömbvaj	"	—
Teavaj	"	—

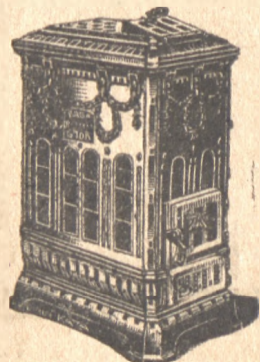
Festékek:

Falzőld	1 kgr.	2600
Okkersárga	1 "	600
Satinober világos	1 "	2000
" sötét	1 "	2000
Venyege fekete	1 "	2000
Angyalvörös	1 "	1800
Ultramarinkék	1 "	16000
Horganyfehér	1 "	14000
Gipsz	1 "	800
Budai föld	1 "	160

Ezen árakban a forgalmi adó bentfoglaltatik.

Rába kályhagyár Győr

Mintaraktár: Andrássy-ut 35. szám.

Folytonégő

kályhák

legujabb szabad. szerkezettel.

Vállaljuk Meidinger és más kályhák javítását.

Első Tokaji Cognacgyár Rt.

Gyár: Tokaj.

Központi iroda:

Budapest VI., Franzpán-utca 12-24.

Flóktelep:

Wien IV. Bez. Viktor-gasse 16.

Alapított 1888-ban.

Alapítja tiszta borpárlatból készült általánosan elismert legjobb minőségű hazai gyártmányát.